

2017/2275(INI)

18.4.2018

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake "Naar een internationale EU-strategie tegen huwelijken op jonge leeftijd
en gedwongen huwelijken - volgende stadia"
(2017/2275(INI)(INI))

Rapporteur voor advies: Daniela Aiuto

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat kindhuwelijken, huwelijke op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken¹ een schending vormen van de mensenrechten, die zijn verankerd in diverse internationale normen, zoals de Verklaring en het Actieprogramma van Peking en het Actieprogramma van de Internationale conferentie over bevolking en ontwikkeling, alsmede het VN-Verdrag inzake de huwelijkstoestemming, de minimumleeftijd waarop een huwelijk mag worden aangegaan en de registratie van huwelijken, en die behoren tot de grondbeginselen van de Europese Unie als ruimte van vrijheid, veiligheid, rechtvaardigheid en mensenrechten, met inbegrip van de rechten van vrouwen en meisjes; overwegende dat kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken andere schendingen van de mensenrechten waardoor vrouwen en meisjes onevenredig worden getroffen, laten voortduren en dat zij een obstakel vormen voor de sociale en economische ontwikkeling;
- B. overwegende dat, ondanks toezeggingen op internationaal, nationaal en regionaal niveau, kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken in de gehele wereld wijdverbreid blijven, en dat volgens schattingen van de VN bijna 700 miljoen vrouwen en 150 miljoen mannen in de wereld een gedwongen huwelijk op minderjarige leeftijd hebben gesloten; overwegende dat huwelijken op jonge leeftijd nog altijd buitenproportioneel vaak voorkomen onder meisjes; overwegende dat het uitbannen van kindhuwelijken een strategische manier is om de rechten en de positie van vrouwen te versterken;
- C. overwegende dat herhaaldelijk is aangetoond dat kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd negatieve en schadelijke gevolgen hebben voor meisjes en vrouwen, hun kinderen en hun gemeenschappen; overwegende dat kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken zeer vaak leiden tot vroegtijdig schoolverlaten waardoor aan vrouwen en meisjes hun grondrechten worden ontzegd en zij meer risico lopen het slachtoffer te worden van gendergerelateerde en aanhoudende armoede, en overwegende dat jonge bruiden, omdat zij geen onderwijs genieten en geen uitzicht op betaald werk hebben, meer risico lopen arm te worden en te blijven;
- D. overwegende dat elk jaar in de wereld 16 miljoen meisjes tussen 15 en 19 jaar een kind krijgen, en ten minste één miljoen meisjes vóór hun vijftiende levensjaar moeder worden; overwegende dat 95 % van de geboorten bij adolescenten in ontwikkelingslanden plaatsvindt, dat negen op de tien van deze geboorten binnen het huwelijk of een verbintenis gebeuren en dat elk jaar circa 70 000 adolescenten in ontwikkelingslanden sterven door oorzaken die verband houden met zwangerschappen en geboorten²;

¹ Gedefinieerd als een huwelijk dat wordt gesloten zonder de vrije en geldige toestemming van een echtgenoot of beide echtgenoten of vóór de leeftijd van 18 jaar, volgens het VN-Verdrag inzake de huwelijkstoestemming, de minimumleeftijd waarop een huwelijk mag worden aangegaan en de registratie van huwelijken van 7 november 1962 en resolutie 1468 (2005) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa over gedwongen huwelijken en kindhuwelijken.

² "Motherhood in Childhood. Facing the challenge of adolescent pregnancy", UNFPA, 2013.

- E. overwegende dat uit onderzoek is gebleken dat er een nauw verband bestaat tussen kindhuwelijken en vroeggeboorten; overwegende dat huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken ernstige gevolgen hebben voor de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van vrouwen en meisjes, met inbegrip van ongewenste zwangerschappen wegens lage niveaus van gezinsplanning en seksuele voorlichting, en dat deze huwelijken een ernstige bedreiging vormen voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van vrouwen en meisjes, doordat hierdoor het risico op vroegtijdige, veelvuldige en/of ongewenste zwangerschappen, sterfte en morbiditeit bij moeders en pasgeborenen, obstetrische fistels en seksueel overdraagbare infecties, waaronder hiv, aanzienlijk toeneemt, terwijl complicaties tijdens de zwangerschap en bij de bevalling de belangrijkste doodsoorzaak vormen bij meisjes tussen de 15 en 19 jaar, en kinderen van tienermoeders 50 % meer kans hebben in hun eerste levensjaren te overlijden;
- F. overwegende dat elke zeven seconde ergens in de wereld een meisje van minder dan 15 jaar trouwt, vaak met een veel oudere man; overwegende dat, indien het aantal kindbruiden in het huidige tempo blijft stijgen, hun aantal in 2030 naar schatting 950 miljoen en in 2050 1,2 miljard zal bedragen¹;
- G. overwegende dat bij huwelijken voor het 18e levensjaar sprake is van een verhoogde kans op huiselijk geweld; overwegende dat kindbruiden vaak het slachtoffer worden van geweld, omdat de onevenwichtige machtsverhouding tussen meisjes en hun veel oudere echtgenoten door een aanzienlijk leeftijdsverschil wordt versterkt;
- H. overwegende dat de diepgewortelde genderongelijkheid en -stereotypen, schadelijke praktijken, percepties, gewoontes en discriminerende normen de onderliggende oorzaak vormen van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken; overwegende dat hierdoor het risico stijgt dat vrouwen en meisjes tijdens hun leven blootstaan aan discriminatie en op gender gebaseerd geweld;
- I. overwegende dat onderwijs een van de beste manieren is om huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken te voorkomen en vrouwen en meisjes erbij te helpen bewuste levenskeuzes te maken; overwegende dat onderwijs meisjes voorbereidt op banen en inkomen, hun zelfrespect en status in hun gezin en de gemeenschap doet toenemen, en hun meer zeggenschap geeft in besluiten die invloed hebben op hun leven² waardoor de waarschijnlijkheid van kindhuwelijken wordt verminderd en zwangerschappen worden uitgesteld;
- J. overwegende dat een steeds grotere bezorgdheid bestaat over huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken in door conflicten getroffen gebieden; overwegende dat bepaalde oorlogvoerende en extremistische groeperingen geneigd zijn deze praktijk te rechtvaardigen en dat zij een grote weerslag heeft op de gezondheid en het welzijn van vrouwen en meisjes;
- K. overwegende dat kindhuwelijken in bepaalde tradities en culturen zijn verankerd, maar dat geen enkele cultuur of traditie deze praktijk kan rechtvaardigen, met name wanneer de mensenrechten en de rechten van het kind op het spel staan; overwegende dat

¹ "Every Last Girl: Free to live, free to learn, free from harm", rapport van Save the Children, 11 oktober 2016.

² "Motherhood in Childhood: Facing the challenge of adolescent pregnancy", UNFPA, 2013.

jongens in veel gemeenschappen waar huwelijken op jonge leeftijd gangbaar zijn, meer voorrechten hebben dan meisjes, en meisjes vaak beschouwd worden als een financiële last voor hun familie, waardoor zij over het algemeen een laag zelfvertrouwen ontwikkelen;

- L. overwegende dat alle meisjes het recht hebben hun jeugd ten volle te beleven, te kunnen spelen, een opleiding te volgen, en beschermd te worden tegen elke vorm van geweld, lichamelijke en geestelijke schade, misbruik en uitbuiting;
- M. overwegende dat meisjes het recht hebben hun volledige potentieel als burgers te ontwikkelen, zoals vastgesteld in het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind;
- N. overwegende dat huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken op zichzelf een belemmering voor ontwikkeling vormen en dat het voortbestaan van dergelijke huwelijken een negatieve impact heeft gehad op de verwezenlijking van doelstellingen 1 t/m 6 van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen, met name op het gebied van gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen en meisjes, armoedebestrijding, onderwijs, moeder- en kindersterfte, en gezondheid, met inbegrip van seksuele en reproductieve gezondheid¹;
- O. overwegende dat het voorkomen van en reageren op alle vormen van geweld jegens meisjes en vrouwen, met inbegrip van huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken, een van de doelstellingen van het Genderactieplan 2016-2020 van de EU is;
- P. overwegende dat, hoewel gedwongen huwelijken in de gehele EU in strijd zijn met de wet, exacte definities uiteenlopen; overwegende dat het ontbreken van een algemeen aanvaarde definitie de inspanningen in de weg staat om gegevens te verkrijgen over het aantal gedwongen huwelijken in de EU;
- Q. overwegende dat gedwongen huwelijken in de EU een bron van zorg blijven; overwegende dat zij in de meeste lidstaten geen specifiek misdrijf vormen en dat daarentegen bescherming wordt geboden middels een combinatie van algemenere strafrechtelijke bepalingen, zoals die inzake verkrachting of ontvoering;
- R. overwegende dat, aangezien minderjarigen onder de 18 jaar niet op geldige wijze met een huwelijk kunnen instemmen, kindhuwelijken als gedwongen huwelijken moeten worden beschouwd; overwegende dat het derhalve betreurenswaardig is dat 144 van de 193 landen geen wet hebben die kindhuwelijken verbiedt;
- S. overwegende dat vele gevallen van gedwongen huwelijken niet worden gemeld of veeleer worden gemeld aan particuliere organisaties en ngo's dan aan overheidsinstanties; overwegende dat, wanneer gevallen aan de nationale instanties worden gemeld, geen consequent systeem voor het verzamelen van gegevens op het niveau van de lidstaten bestaat, hoewel dit dringend nodig is;
- T. overwegende dat kindhuwelijken de ontwikkelingslanden tegen 2030 triljoenen dollars

¹ Resolutie 69/156 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 18 december 2014 over kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken.

zullen kosten¹;

- U. overwegende dat de regeringen het belang moeten erkennen van de bestrijding van kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling; overwegende dat meisjes, als zij geholpen worden kindhuwelijken te vermijden en zwangerschap uit te stellen en de mogelijkheid krijgen om naar school te gaan, hun toekomstige vaardigheden en inkomen kunnen verbeteren, hetgeen eveneens zal bijdragen aan het uitbannen van armoede voor toekomstige generaties; overwegende dat het bevorderen van gendergelijkheid en een sterkere positie van vrouwen bijdraagt aan de beslissingsmacht van meisjes over hun seksuele, reproductieve en gezinsleven; overwegende dat het uitbannen van kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd zal leiden tot een lagere kindersterfte en tot het terugdringen van een breed scala aan gezondheidsproblemen die verband houden met vroegtijdige zwangerschappen of vroeggeboorten;
- V. overwegende dat vrouwen, in de meeste gemeenschappen waar kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd voorkomen, vaak buiten de besluitvormingsprocessen worden gehouden, en dat het cruciaal is de leiders en vrouwen van deze gemeenschappen inspraak te bieden en voor te lichten om de houding en denkwijze ten aanzien van kindhuwelijken te veranderen; overwegende dat daarnaast ook wetgeving nodig is die gedwongen huwelijken en huwelijken op jonge leeftijd verbiedt;
- W. overwegende dat armoede die van generatie op generatie wordt doorgegeven een van de meest genoemde redenen is om meisjes tot kindhuwelijken te dwingen; overwegende dat de ouders zich door een beperkte kennis van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten niet bewust zijn van de gevaren van zwangerschappen op jonge leeftijd;
- X. overwegende dat ten aanzien van kindhuwelijken, net als op alle andere gebieden van het optreden ter bestrijding van geweld tegen vrouwen, de mobilisering van mannen en jongens van vitaal belang is om genderdiscriminatie tegen te gaan en traditionele schadelijke praktijken die diep in de cultuur van bepaalde gemeenschappen geworteld zijn, te veranderen;
- Y. overwegende dat kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd nog steeds een taboeonderwerp zijn en publiek moeten worden aangekaart om een einde te maken aan het dagelijks leed van meisjes en de aanhoudende schending van hun mensenrechten; overwegende dat dit kan worden gedaan door het werk van journalisten, kunstenaars, fotografen en activisten over het onderwerp kindbruiden te steunen en te delen;
- Z. overwegende dat de campagnes tegen het vroegtijdig uithuwelijken van meisjes en jonge vrouwen pas kunnen slagen wanneer de seksualiteit van adolescenten wordt aanvaard, evenals hun recht om zelf te beslissen over hun lichaam, relaties en seksuele activiteit; overwegende dat informatie moet worden verstrekt over seksualiteit en anticonceptiemiddelen, zowel aan tieners als aan hun ouders, om weloverwogen beslissingen op dit vlak mogelijk te maken;
- 1. veroordeelt kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd, gedwongen huwelijken en

¹ Economic Impacts of Child Marriage: Global Synthesis Report 2017.

andere schadelijke dwangpraktijken die aan vrouwen en meisjes in Europa en de rest van de wereld worden opgelegd, aangezien dit soort praktijken een ernstige schending van de mensenrechten inhouden, en, meer specifiek, misbruik van minderjarigen vormen, indien het slachtoffer jonger dan 18 jaar is;

2. onderstreept dat kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken een ernstige schending vormen van het recht van vrouwen om vrijelijk hun instemming te betuigen;
3. erkent dat kindhuwelijken en gedwongen huwelijken eveneens een daadwerkelijk probleem binnen de EU zijn geworden, waardoor een gemeenschappelijk, vastberaden en gecoördineerd optreden van alle lidstaten noodzakelijk is geworden;
4. roept de lidstaten op actief te weigeren gedwongen huwelijken te erkennen en volledige, van de betrokken families onafhankelijke steun aan de slachtoffers te verstrekken;
5. constateert dat vele ouders die in de vluchtelingenkampen in nood en extreme armoede leven, zich gedwongen voelen hun dochters te beschermen tegen de dreiging van seksueel geweld door hen uit te huwelijken aan oudere mannen; onderstreept echter dat de EU en haar lidstaten eensgezind en consequent moeten zijn in hun afwijzing van verzoeken van vluchtelingen inzake de wettelijke erkenning van huwelijken waarin een van de vermeende echtgenoten een kind of tiener is; onderstreept dat de vluchtelingenstatus niet mag worden gebruikt als een legale achterdeur voor de erkenning van kindhuwelijken in Europa;
6. beveelt aan een holistische en allesomvattende benadering te kiezen bij het aanpakken van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken, dat wil zeggen het aanpakken van de onderliggende oorzaken van kindhuwelijken, met inbegrip van genderongelijkheid, armoede en het ontbreken van sociale en economische kansen; onderstreept dat, naast het belang van onderwijs als krachtig instrument om kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken te voorkomen, gendermainstreaming moet worden uitgebreid tot buiten de traditionele gebieden, zoals scholing en volksgezondheid, en dat hierbij alle andere beleidsgebieden moeten worden betrokken;
7. dringt er bij de EU op aan een belangrijke rol te vervullen bij het bestrijden van deze schending van de mensenrechten op nationaal, Europees en internationaal niveau, en verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de Commissie alle bestaande instrumenten aan te wenden en tegelijkertijd een speciale strategie te ontwikkelen om de nodige stappen af te bakenen in de strijd tegen kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd, gedwongen huwelijken en andere, voor meisjes en vrouwen schadelijke praktijken, zoals genitale verminking, zogeheten eermisdaden, seksuele slavernij en mensenhandel, alsmede te beslissen welke doelstellingen moeten worden afgebakend en welke financiële middelen uitdrukkelijk voor dit doel moeten worden bestemd, teneinde vóór 2030 aan deze huwelijksvormen een einde te maken, overeenkomstig duurzame ontwikkelingsdoelstelling 5.3 van de Verenigde Naties; verzoekt derhalve de Commissie en de EDEO in de strategie de noodzaak op te nemen genderstereotypen en discriminerende sociale normen aan te pakken die bijdragen tot de acceptatie en het voortduren van de praktijk van bovengenoemde schadelijke praktijken;

8. herinnert eraan dat de uitbanning van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken een van de prioriteiten is van het externe optreden van de EU op het gebied van de bevordering van vrouwenrechten en mensenrechten;
9. verzoekt de Commissie en de EDEO een actieplan op te stellen waarmee de strijd tegen kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken in de betrekkingen van de EU met derde en partnerlanden wordt bevorderd, met name op het gebied van ontwikkeling, en speciale aandacht te besteden aan de eerbiediging van de rechten van vrouwen en meisjes in alle handels- en partnerschapsovereenkomsten, ook door gebruik te maken van de "mensenrechtenclausule"; verzoekt de Commissie en de EDEO in de politieke dialoog met partnerlanden aan deze kwesties voorrang te verlenen en concrete maatregelen vast te stellen in samenwerking met alle belangrijke actoren teneinde schadelijke praktijk uit te bannen; doet bovendien een beroep op de lidstaten de strijd tegen kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken in hun betrekkingen met derde landen te bevorderen;
10. is ingenomen met de lancering van het gezamenlijke wereldwijde genderinitiatief van de EU en de VN – het Spotlight-initiatief – voor het aanpakken van seksueel en gendergerelateerd geweld en schadelijke praktijken, zoals gedwongen huwelijken op jonge leeftijd, genitale verminking bij vrouwen (VGV) en mensenhandel; constateert echter dat met het Spotlight-initiatief vooral elementen van de agenda worden aangepakt die reeds wereldwijd als zorg worden gedeeld; onderstreept derhalve dat het nodig is gendergelijkheid te bevorderen op een omvattender manier, aan de hand van een passende mix van programma's en modaliteiten; verzoekt de Commissie de tussentijdse herziening van haar internationale samenwerkingsprogramma's aan te wenden voor het verhogen van de middelen van het pakket middelen voor genderbeleid teneinde te zorgen voor gendermainstreaming in bilaterale samenwerking en via thematische programma's;
11. verzoekt de EU en de lidstaten om, in samenwerking met VN-Vrouwen, UNICEF, UNFPA en andere partners, met inbegrip van maatschappelijke organisaties en diaspora- en migrantenverenigingen, de kwestie kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken onder de aandacht te brengen door het accent te leggen op de versterking van de positie van vrouwen, onder meer door middel van onderwijs, versterking van de economische positie van vrouwen en een grotere deelname van vrouwen aan besluitvormingsprocessen, en op de bescherming en bevordering van de grondrechten van alle vrouwen en meisjes, waaronder het recht op seksuele en reproductieve gezondheid;
12. wijst erop dat de Europese financiering van het externe optreden afhankelijk moeten worden gemaakt van een doeltreffende tenuitvoerlegging van maatregelen voor de uitbanning van huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken;
13. spoort de Commissie en de lidstaten ertoe aan een genderperspectief op te nemen in de programma's voor vredesopbouw en de wederopbouw na conflicten, programma's op te zetten inzake levensonderhoud en onderwijs voor meisjes en vrouwen die het slachtoffer zijn van huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken, en hun toegang tot medische zorg en reproductieve gezondheidszorg in door conflicten getroffen gebieden te vergemakkelijken;

14. benadrukt dat er financiële middelen beschikbaar moeten worden gesteld voor programma's ter voorkoming van kindhuwelijken, die erop gericht zijn een sociale omgeving te creëren waarin meisjes zich volledig kunnen ontplooien, onder meer door middel van scholing, maatschappelijke en economische programma's voor niet-schoolgaande meisjes, kindbeschermingsregelingen, opvanghuizen, juridisch advies en psychologische ondersteuning; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat in hun externe optreden toereikende middelen worden uitgetrokken voor dit soort programma's en activiteiten; spoort de Commissie bovendien ertoe aan de doeltreffendheid van haar bestaande programma's en de besteding van de beschikbare middelen voor de preventie van huwelijken op jonge leeftijd stelselmatig te evalueren teneinde te waarborgen dat de programma's worden uitgevoerd in de regio's en landen waar kindhuwelijken het meest voorkomen; spoort de EU-delegaties ertoe aan de toezegging van de EU uit hoofde van het Genderactieplan 2016-2020 na te komen, te weten dat nauwlettend zal worden toegezien op de situatie en dat desbetreffende programma's ter ondersteuning van plaatselijke wetgevingsmaatregelen zullen worden ondersteund;
15. wijst erop dat het noodzakelijk is programma's te ontwikkelen voor het versterken van de positie van meisjes, als essentieel middel om huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken te voorkomen en te ontmoedigen, door hun zelfvertrouwen te vergroten en hen beter bewust te maken van hun rechten, met inbegrip van het wettelijke recht om het huwelijk te weigeren;
16. onderstreept dat het uitbannen van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken op zijn beurt een grote positieve invloed zou hebben op het onderwijsniveau van meisjes en hun kinderen, ertoe zou bijdragen dat vrouwen minder kinderen krijgen en de verwachte inkomsten en het welzijn van gezinnen zou verhogen;
17. wijst erop dat het van fundamenteel belang is op lokaal niveau samen te werken met de gemeenschappen, teneinde traditionele en discriminerende denkwijzen over de toegang van meisjes tot onderwijs te bestrijden en zo de arbeidskansen van vrouwen te verhogen zodat zij in hun levensonderhoud en dat van hun gezin kunnen voorzien;
18. pleit voor de ontwikkeling van bewustmakingsprogramma's waaraan alle gemeenschapsleiders deelnemen, zodat zij kunnen worden voorgelicht over de schadelijke effecten van tradities zoals huwelijken op jonge leeftijd, en vervolgens een actieve rol kunnen spelen in de bewustmaking van hun gemeenschap;
19. wijst erop dat aan mannen en jongens dringend informatie en onderricht moeten worden geboden over de verdediging van de mensenrechten, met name de rechten van kinderen en vrouwen;
20. verzoekt de Commissie en de lidstaten geïntegreerde, allesomvattende en gecoördineerde maatregelen te treffen om alle vormen van geweld jegens vrouwen en meisjes, met inbegrip van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken, te voorkomen en te bestrijden, met name door de toegang van slachtoffers tot de rechter te vergemakkelijken en de mechanismen ter bescherming van kinderen te versterken, en tevens betere steun te verlenen, en tevens meer en een betere toegang tot financiële middelen te bieden aan ngo's die zich inzetten voor de uitbanning van dergelijke praktijken;

21. verzoekt alle lidstaten de wetten inzake het verbod op kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken volledig uit te voeren door te zorgen voor toegang tot de rechter, met inbegrip van rechtsmiddelen, en door het opzetten van structuren en programma's voor het ondersteunen, bijstaan en beschermen van slachtoffers van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken, met inbegrip van veilige opvangcentra en de steun van gekwalificeerd vrouwelijk personeel, zoals vroedvrouwen, gynaecologen, psychologen en maatschappelijk werkers; doet in dit verband een beroep op de Commissie en de lidstaten om te zorgen voor de doeltreffende uitvoering van de EU-richtlijn inzake de bescherming van slachtoffers, met name door de toegang voor slachtoffers van geweld jegens vrouwen tot algemene en gespecialiseerde slachtofferondersteuning te verbeteren en doeltreffende verslagleggingsmechanismen in te voeren waarmee de anonimiteit en vertrouwelijkheid van de slachtoffers worden geëerbiedigd om slachtoffers van gedwongen huwelijken aan te moedigen het delict te melden zonder angst te hebben en verdere stigmatisering te hoeven vrezen;
22. doet een beroep op de EU en de lidstaten om faciliteiten voor en de opleiding van gezondheidswerkers te waarborgen om hen in staat te stellen te zorgen voor vertrouwelijke en onbevooroordeelde, jeugd vriendelijke diensten, voorlichting en benodigdheden die voldoen aan de WHO-normen inzake billijkheid, toegankelijkheid, aanvaardbaarheid, gepastheid en doelmatigheid;
23. spoort de Commissie en de lidstaten ertoe aan in de gehele EU bewustmakingscampagnes te starten over het verschijnsel, de gevolgen ervan en de beschikbare rechtsmiddelen, ook in vluchtelingenkampen en de kandidaat-landen;
24. is verheugd over de opname van een nieuwe signalering in het Schengeninformatiesysteem, waardoor een grensalarm kan worden uitgevaardigd ter bescherming van kinderen die het risico lopen gedwongen te worden een huwelijk te sluiten;
25. brengt in herinnering dat in artikel 37 van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanboel) is vastgelegd dat de staten die partij bij het verdrag zijn de plicht hebben "opzettelijke gedragingen om een volwassene of een kind tot het aangaan van een huwelijk te dwingen" strafbaar te stellen; betreurt dan ook het feit dat slechts 12 EU-lidstaten gedwongen huwelijken strafbaar hebben gesteld en herinnert eraan, dat overeenkomstig de eisen van dit verdrag, aan slachtoffers die naar een ander land worden gebracht waar zij ten gevolge van een gedwongen huwelijk hun verblijfsrecht in de EU verliezen, doeltreffende manieren moeten worden geboden om hun verblijfsstatus terug te krijgen; verzoekt de lidstaten die het Verdrag van Istanboel nog niet hebben geratificeerd dit onverwijld te doen¹;
26. verzoekt de lidstaten aan migrantenvrouwen en -meisjes een eigen verblijfsvergunning te garanderen die niet van de status van hun echtgenoot of partner afhangt, vooral voor slachtoffers van lichamelijk en geestelijk geweld met inbegrip van gedwongen of

¹ "Forced marriage from a gender perspective", directoraat-generaal Intern Beleid, Europees Parlement (2016).

² Lijst van verdragsratificaties: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures?desktop=true>

gearrangeerde huwelijken, alsmede te waarborgen dat alle administratieve maatregelen worden genomen om hen te beschermen, met inbegrip van daadwerkelijke toegang tot bijstands- en beschermingsmechanismen;

27. verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen te nemen om ouders, al dan niet EU-burgers, te ontmoedigen om hun minderjarige dochters uit te huwelijken, ofwel door middel van reizen naar de respectieve herkomstlanden ofwel, a fortiori, binnen de grenzen van de EU, en indien noodzakelijk hun hiervoor sancties op te leggen;
28. erkent dat de meeste landen in de wereld over wetgeving beschikken waarin een minimumhuwelijksleeftijd is vastgelegd; onderstreept echter dat vele landen uitzonderingen toestaan op de eis inzake de minimumhuwelijksleeftijd, meestal met ouderlijke instemming of toestemming van de rechtbank, hetgeen aan de orde moet worden gesteld door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge commissaris van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid; spoort die lidstaten en de niet-EU-landen die dit nog niet hebben gedaan, aan om gedwongen huwelijken en huwelijken op jonge leeftijd strafbaar te stellen, onder andere door de wettelijke minimumleeftijd te herzien, ongeacht de toestemming van de ouders, waarbij de volledige instemming van beide echtelieden vereist is en sancties worden vastgesteld voor personen die een ander tot een huwelijk dwingen;
29. stelt voor gedwongen huwelijken als een vorm van mensenhandel expliciet op te nemen in artikel 2 van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers, alsmede een gezamenlijk beleid en een gezamenlijke definitie van gedwongen huwelijken op te stellen die op nationaal en Europees niveau consequent moet worden gebruikt in beleid en civielrechtelijke en strafrechtelijke bepalingen inzake gedwongen huwelijken;
30. verzoekt de Commissie en de lidstaten gevallen in het oog te houden van kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken in de EU en te overwegen geharmoniseerde wettelijke normen in te voeren voor de procedure inzake het aanpakken van gevallen van kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd;
31. spoort ertoe aan de verplichte geboorteregistratie te overwegen in landen waar kindhuwelijken en gedwongen huwelijken veel voorkomen, aangezien het ontbreken van registratie kan leiden tot een verhoogd risico op kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd;
32. verzoekt de Commissie een Europese databank op te zetten om het verschijnsel van gedwongen huwelijken en andere schendingen van gendergerelateerde mensenrechten, met inbegrip van seksuele uitbuiting, in het oog te houden en hierover verslag uit te brengen.
33. verzoekt de Commissie en de lidstaten een coherent systeem voor het verzamelen van gegevens over kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken op te zetten, ook van naar geslacht uitgesplitste gegevens, aangezien gedegen en betrouwbare gegevens van essentieel belang zijn voor empirisch onderbouwde beleidsvorming en beter toegespitste interventies;
34. verzoekt de Commissie en de lidstaten specifieke onderzoeken te ontwikkelen op basis

van de verzamelde gegevens om een duidelijk beeld te verwerven van het fenomeen op EU-niveau, met specifieke informatie voor elke individuele lidstaat;

35. onderstreept de negatieve invloed van de humanitaire crises, conflicten en natuurrampen op de verbreiding van gedwongen huwelijken, kindhuwelijken en huwelijken op jonge leeftijd; benadrukt derhalve dat het nodig is ontwikkelingsinspanningen te verbinden met humanitaire inspanningen;
36. bevestigt opnieuw dat de grondrechten van alle vrouwen en meisjes moeten worden bevorderd en beschermd, met name het recht om over hun seksualiteit te beschikken en vrijelijk en op verantwoordelijke wijze over al wat hiermee samenhangt te beslissen, in het bijzonder hun seksuele en reproductieve gezondheid, zonder hierbij dwang, discriminatie of geweld te ondergaan;
37. onderstreept dat de universele eerbiediging van en toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten bijdragen tot de verwezenlijking van alle gezondheidgerelateerde duurzameontwikkelingsdoelstellingen, zoals prenatale zorg en maatregelen ter voorkoming van risicovolle geboortes en ter terugdringing van zuigelingen- en kindersterfte; wijst erop dat toegang tot gezinsplanning, gezondheidszorg voor moeders en veilige en legale hulpverlening bij abortus belangrijk zijn om het leven van vrouwen en kinderen te redden; is verontrust dat geen enkele EU-delegatie in het Midden-Oosten en Noord-Afrika en de regio's Europa en Centraal-Azië een indicator in verband met seksuele en reproductieve gezondheid en rechten heeft gekozen, ondanks het feit dat er in die regio's grote behoeften bestaan op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten; doet een beroep op de EU-delegaties in deze regio's om deze verontrustende cijfers opnieuw te evalueren teneinde na te gaan of zij verband houden met onjuiste verslaglegging hetzij of het nodig is de huidige programma's aan te vullen met gerichte acties inzake seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;
38. herinnert eraan dat, hoewel de nadruk moet liggen op het voorkomen van huwelijken op jonge leeftijd, de EU, de lidstaten en derde landen ook steun moeten verlenen aan meisjes die al gehuwd zijn, bijvoorbeeld door hen bewust te maken van hun seksuele en reproductieve rechten en hun recht op anticonceptie;
39. veroordeelt de herinvoering en uitbreiding van de "Global Gag Rule" en betreurt de gevolgen van het beleid voor de gezondheidszorg van vrouwen en meisjes; herinnert eraan dat bevolkingsgroepen in kwetsbare situaties, mede die welke normaliter geen toegang tot dienstverlening kunnen krijgen wegens stigma, armoede, woonplaats, geweld of hiv, het zwaarst worden getroffen;
40. doet andermaal een beroep op de EU en haar lidstaten om de rechten van vrouwen en kinderen in de gehele wereld proactief te steunen en zowel de nationale als EU-ontwikkelingsfinanciering voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten aanzienlijk te verhogen, met name ten behoeve van de toegang tot geboortebeperving en veilige en legale abortus, teneinde de financieringskloof te dichten die de Verenigde Naties op dit gebied hebben achtergelaten;
41. spreekt zijn krachtige steun uit voor het She Decides-initiatief en doet een beroep op de EU en de lidstaten hun steun voor dit initiatief en andere inspanningen inzake seksuele en reproductieve gezondheid en rechten te intensiveren;

42. is van oordeel dat een verhoging van het aantal vrouwen in politieke en economische besluitvormingsposities kan bijdragen tot de invoering van de nodige wetgeving en tot meer steun voor instellingen en maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor het voorkomen van huwelijken op jonge leeftijd en gedwongen huwelijken.

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	12.4.2018
Uitslag eindstemming	+: 19 -: 1 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Livia Járóka, Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Nosheena Mobarik, Jordi Solé, Marc Tarabella, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Margrete Auken

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
ECR	Nosheena Mobarik
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Livia Járóka, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Marc Tarabella, Julie Ward
VERTS/ALE	Margrete Auken, Florent Marcellesi, Jordi Solé

1	-
PPE	Marijana Petir

3	0
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska
ENF	Mylène Troszczynski

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding